

37 Lov til overvindelse af folkets og statens nød (Bemyndigelsesloven) af 24. marts 1933

24. marts gennemførtes bemyndigelsesloven. Ved mødet, der på grund af rigsdagsbranden blev holdt i Kroll-operaen, var de 81 kommunistiske mandater forment adgang, og SPD's mandater blev omringet af en stor gruppe SA-folk. Alligevel stemte socialdemokraterne som de eneste imod loven.

- 1) Hvordan vedtages love i en demokratisk stat?
- 2) Hvilke magtbeføjelser er rigsregeringen i besiddelse af efter 24.3.? Hvad kalder man også den slags beføjelser?

- 3) Hvordan kan man forklare, at den tyske rigsdag stemmer for en lov, der faktisk er ensbetydende med, at rigsdagen op hæver sig selv?
- 4) Overvej, hvorfor Göring og andre topnazister under Nürnbergprocessen 1945-46 med fordel kunne henvise til bemyndigelsesloven af 24.3. 1933.
- 5) Nazisternes magtovertagelse kan siges at finde sted som en »tre-trins-raket«. Repetér de tre trin.

Artikel 1. Love for riget kan foruden ved den i rigsforfatningen fastsatte fremgangsmåde også vedtages af rigsregeringen. Dette gælder også for de love, som i rigsforfatningen er anført i artiklerne 85 afsnit 2 og 87.

Artikel 2. De love for riget, som rigsregeringen vedtager, kan afvige fra rigsforfatningen, for så vidt de ikke berører rigsdagen og rigsrådet som institutioner. Rigspræsidentens beføjelser forbliver uforandrede.

Artikel 3. De love for riget, som rigsregeringen vedtager, udfærdiges af rigskansleren og offentliggøres i Lovtidende. De træder i kraft dagen efter offentliggørelsen, såfremt intet andet er anført. Artiklerne 68 til 77 i rigsforfatningen kan ikke tages i anvendelse på de love, rigsregeringen har vedtaget.

Artikel 4. Overenskomster mellem riget og fremmede stater, som omhandler rigets lovgivning, behøver ikke for disse loves gyldighedsperiode at godkendes af de lovgivende organer. Rigsregeringen udfærdiger de til disse overenskomsters fuldbyrdelse nødvendige direktiver.

Artikel 5. Denne lov træder i kraft den dag, den offentliggøres. Den sættes ud af kraft den 1. april 1937 og endvidere, dersom den nuværende rigsregering afløses af en anden.

Den totalitære stat

Efter vedtagelsen af bemyndigelsesloven var der givet grønt lys for nazisterne til en total ensretning af det tyske samfund. Ensretningen gjaldt ikke kun det politiske liv, men alle dele af samfundslivet, så som

børneopdragelsen, skolen, pressen, kunst og kultur. Diskutér, med udgangspunkt i de tre følgende kilder samt eksemplet på historieundervisningen i det 3. rige, hvordan en sådan ensretning er mulig.